

Det er ingen VI og DEM

Taler

Erna Solberg

Dato

9 juni 2017

Sted

Lillestrøm

Omstendigheter

Landsmøtet til Human-Etisk Forbund

1 Kjære alle sammen.

Kjære «OSS»

5 Vi lever i et samfunn med frihet, trygghet og gode muligheter for alle.

Her er det rom for forskjeller,

og åpenhet for motsetninger.

10

Jeg synes Hans Majestet Kong Harald beskrev vårt felleskap på en flott måte i fjor, da han sa:

15 "Nordmenn tror på Gud, Allah, Altet og Ingenting. Nordmenn liker Grieg og Kygo, Hellbillies og Kari Bremnes.
Med andre ord: Norge er dere.
Norge er OSS."

20

Vi skal fortsette å tilpasse og utvikle samfunnet vårt slik at kongens ord står seg i overskuelig framtid.

25 Det er ikke minst viktig i den tiden vi nå lever i, hvor usikkerhet og mistro
vinner terreng og internasjonal samhandling utfordres.

Vi må sørge for at vi har en gjensidig respekt for hverandre, hverandres tro,

hverandres fravær av tro, meninger og veivalg.

30

Det er ingen VI og DEM.

Vi må finne løsninger sammen, som et «OSS».

35 Derfor er jeg spesielt glad for å kunne være her hos dere i dag.

Human-etisk Forbund.

HEF!

40

Dere har gjort, og gir et viktig bidrag for et styrket «OSS»

Human-Etisk Forbund markerte 60 år i fjor. (stiftet 9. april 1956).

45 Gjennom disse årene har dere bidratt til å påvirke og forme vårt felleskap og samfunnsdebatten.

Som interesseorganisasjon for et mangfoldig samfunn i en sekulær stat, som dere selv omtaler dere som, har dere høstet seire.

50

Dere har blant annet fått strøket blasfemiparagrafen.

Og dere har beriket samfunnet.

55 Dere har fått på plass Humanistisk navnefest.

Humanistisk konfirmasjon,

Humanistisk bryllup

60

og Humanistisk gravferd.

Det gir mennesker som ikke er religiøse, muligheten til å ha verdige og varme seremonier som en ramme rundt livets viktigste hendelser. Fra vugge til grav.

65

I et samfunn hvor mange er sekulære er det et viktig arbeid.

70 Og dere har lyktes med å bli nettopp en interesseorganisasjon for et mangfoldig samfunn i en sekulær stat.

Fra og med dette året, 2017, ble stat og kirke skilt i Norge.

HEF var vært en viktig pådriver.

75 Ja, dere har utfordret underveis.

Ja, dere har provosert.

Ja, dere har vært høylytte.

80

Men dere har gjort det med respekt.

Respekt for andres valg.

85 Og dere har skapt muligheter.

Dere har gitt rom for alternativer og muligheter for de som ikke har følt tilhørighet til eksisterende løsninger.

90 Dere ivaretar et ikke-religiøst perspektiv i samfunnsdebatten.

Men dere kjemper for lik rett for alle til utøvelse av sitt livssyn innenfor rammen av menneskerettighetene og norsk lov.

95 Og her finner vi en annen viktig seier for Human-Etisk Forbund. Det var mye diskusjon om grunnlovens paragraf 2 skulle slå fast at Norges verdigrunnlag skulle være den kristne arven vår. Personlig mener jeg det er riktig, fordi alt annet på mange måter er å slå en strek over de lange linjene i historien vår.

100 Men grunnlovens paragraf 2 sier også at Norges verdigrunnlag hviler på den humanistiske arven, likestilt med den kristne.

Det mener jeg også er riktig, fordi det er en anerkjennelse av samfunnsutviklingen de siste tiårene.

105

Respekt for liv og menneskeverd, likestilling, rettferdighet, toleranse, gjensidighet og demokrati skal ligge til grunn for samfunnets utvikling.

110 Balansen mellom respekt og kritisk tenkning er en bærebjelke for videreutviklingen av et velfungerende demokratisk samfunn.

«- Vi utvikler våre egenskaper gjennom bruken av dem. Også vår intelligens er utviklet etterhvert som vi har brukt den til å orientere oss i denne verden».

115

Dette sa Arnulf Øverland i sitt innlegg «Kristendommen - den tiende landeplage» i 1933.

Det er ikke noe mindre gyldig i dag.

120

Vi tar stadig i mot mer informasjon, fler inntrykk og vi hengir oss mer til teknologiske verktøy.

Det er bra.

125

Det viser i bunn og grunn at vi lykkes med vårt tverrpolitiske demokratiske prosjekt.

Men det fordrer samtidig at vi må stille fler spørsmålstegn ved det som blir presentert.

130

Hva er bakgrunnen, hvem er avsender, hvilken agenda ligger bak, er det fakta, er det bevis?

135 Når vi gjør det blir også våre egne holdninger utfordret fordi vi får ny informasjon.

For å absorbere og håndtere alt dette må vi ha et inkluderende samfunn som har rom for mangfold, respekt og menneskeverd.

140

Et samfunn som tåler kritikk og som styrker seg på summen av mangfoldet.

Slik ser jeg det.

Og slik leser jeg Øverland.

Jeg tror det er ganske likt sånn dere ser det, og også de fleste andre i vårt samfunn fordi her er balansepunktet for et demokratisk samfunn, et bærekraftig felleskap og mangfold.

Og dere er med på å kalibrere dette.

Ved siden av å skape rom for andre, gjennom å ha etablert viktige humanistiske seremonier som alternativ til de religiøse, er dere også dypt involvert i viktig dialogarbeid med de forskjellige trossamfunnene i Norge. Dere var blant annet med på å danne Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn (STL) i 1996.

Dialog og samarbeid er en nøkkel til å styrke «OSS» i tiden fremover.

Og med en slik tilnærming finner vi også løsninger sammen.

Som nevnt, fra 1. januar i år, ble Den norske kirke skilt fra staten.

Med dette ble statskirkeordningen, slik vi har kjent den siden reformasjonen i 1536, avviklet.

Den norske kirke har fått en rettslig selvstendighet, og prestene er ikke lenger tilsatt i Kongens tjeneste. Dette skjedde gjennom dialog i en demokratisk prosess hvor ulike interesser ble hørt.

Regjeringen stopper ikke med dette.

Vi skal også utforme en helhetlig politikk for tros- og livssynsfeltet.

Regjeringen mener det er behov for å revidere og avstemme lovbestemmelser om Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn i en ny lov for tros- og livssynssamfunn.

Kulturdepartementet har kommet langt i dette arbeidet.

185 Et lovforslag skal etter planen sendes på høringen i løpet av 2017.

Kulturdepartementet arbeider for tiden også med en stortingsmelding om en helhetlig tros- og livssynspolitikk.

190 Meldingen vil drøfte tros- og livssynspolitiske tema i en større samfunns- og kulturpolitisk ramme.

Stortingsmeldingen skal etter planen fremlegges i løpet 2018.

195 Vi trenger ikke håpe på, for vi vet at vi vil få en god og konstruktiv dialog også fremover om alle disse viktige tema.

Vi har tradisjon for å finne løsninger som er godt avstemt.

200 Vi løser kanskje ikke alle ønsker bredt nok eller raskt nok ut i fra alles forventninger.

Men det er vel også det som ligger i å utvikle samfunnet med respekt for ulike syn og veivalg, men samtidig utvikle mangfoldet og et sterkt samfunn.

205

Et sterkt OSS!

Takk for engasjementet.

210 Takk for samarbeidet.

Takk for oppmerksomheten.

215 **Kilde**
regjeringen.no

Emner
Humanisme, Humanitet, Landsmøtetale, Livssyn, Toleranse, Tro, Trosfrihet

URI
220 <https://www.virksommeord.no/tale/det-er-ingen-vi-og-dem>